

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของการศึกษา

มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 กำหนดไว้ว่า “การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใด และการเลื่อนวิทยฐานะใด ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา 42 ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ประสิทธิภาพ คุณภาพการปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียน การสอน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 25 ลงวันที่ 29 ธันวาคม 2548 ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมาปรากฏว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนมากไม่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เนื่องจากผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลงานด้านที่ 3 (ผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการ) มีคุณภาพสูงไม่ถึงเกณฑ์ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ดังนั้น เพื่อให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงสมควรดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผลการพิจารณาของ ก.ค.ศ. ในเรื่องการประเมินเพื่อเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเพื่อศึกษาจำนวนผู้ได้รับอนุมัติให้เลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญในระยะเวลาที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสำนักงาน ก.ค.ศ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลการพิจารณาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลื่อนเป็นวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ในปี พ.ศ. 2549-2551

ขอบเขตของการศึกษา

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผลการพิจารณาของ ก.ค.ศ. กรณีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ใน 3 วิทยฐานะ คือ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และวิทยฐานะศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ จำแนกตามวิทยฐานะ สังกัด สาขาวิชา และผลการพิจารณา ในปี พ.ศ. 2549-2551 ส่วนวิทยฐานะรองผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ ไม่ได้ทำการศึกษา เนื่องจากในปีที่เริ่มศึกษา คือ ปี พ.ศ. 2549 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาและตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีคุณสมบัติไม่ครบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2. การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเอกสาร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากระเบียบวาระการประชุม อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งและวิทยฐานะในปี พ.ศ. 2549-2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สำนักงาน ก.ค.ศ. และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเลื่อนวิทยฐานะได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติงาน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. สำนักงาน ก.ค.ศ. และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาผลงานด้านที่ 3 (ผลการปฏิบัติงานและผลงานทางวิชาการ) เพื่อเสนอขอเลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

1. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณที่จ่ายในลักษณะเงินเดือนในกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม หรือกระทรวงอื่นที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

2. ข้าราชการครู หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

3. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศการบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา

4. อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งและวิทยฐานะ หมายถึง อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ ที่ ก.ค.ศ. ตั้งขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 เพื่อทำการแทน ก.ค.ศ. โดยให้มีอำนาจหน้าที่ทำการแทน ก.ค.ศ. กรณีการพิจารณาการกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและแต่งตั้ง การให้มีและเลื่อนวิทยฐานะ การเลื่อนตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. ผลการพิจารณาของ ก.ค.ศ. หมายถึง ผลการพิจารณาขั้นสุดท้ายของ อ.ก.ค.ศ. วิสามัญ เกี่ยวกับตำแหน่งและวิทยฐานะ ซึ่งทำการแทน ก.ค.ศ. กรณีการขอให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลื่อนเป็นวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ใน 3 วิทยฐานะ คือ วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และวิทยฐานะศึกษานิเทศก์

6. วิทยฐานะ หมายถึง ระดับความรู้ความสามารถ ความชำนาญการหรือความเชี่ยวชาญ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานวิชาชีพ โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 กำหนดวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ 4 ระดับ คือ ระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และเชี่ยวชาญพิเศษ